

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.
Hirdetmények:
3 hasábos petítisor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petítisora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Bérmendetlen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

Őszinte szó iparosainkhoz.

A polgárság legfőbb érdeme — mondja egy gyakorlati férfiú — sőt mondhatnók kizárólagos értéke az egyszerű életmóddal párosított productív munkásság.

A szorgalmas munka az a nagy tőke, mely a polgárokat úgy egyenkint, mint összegükben függetleníti, önállóvá teszi a szabadságra képesíti. — Az egyszerű életmód az a nagy kincs, mely a polgárságot nemcsak előnyösen különbözteti meg a társadalom többi osztályától, hanem ez ruhazza fel az egyes polgárokat azon becses tulajdonságokkal: a szívóssággal, kitartással és megaláztatással, melyek őket az állam leghasznosabb és legértékesebb tagjaivá teszik.

Társadalmi viszonyaink figyelmes szemlélői között alig van egy is, a ki a fentebbi állítás igazságáról meg ne volna győződve. És mi oka még is, hogy épen iparosaink körében halljuk legtöbbször megaláztatás helyett az elégedetlenség keserű panasza hangjait? — Mi oka annak, hogy míg csak pár évtizeddel ezelőtt is egyes városokban gazdag, tehető iparosokkal találkozunk: addig napjainkban azok száma mindíg kevesedik úgy, hogy ma már csak elvétve találunk egyséket, a kiknek hajlokában a megaláztatás irti fel tanyáját? . . .

Ha az elégedetlenségnek és az ennek nyomába lépő elszegényedésnek okait fűrkészszük: azok egy része olyan, mely az iparosok körén kívül van s melyek megszüntetésén maga az állam van hivatva első sorban segíteni célszerű reformok életbe léptetése által. De vannak oly hibák is, még pedig gyökeresek, melyeken saját maguk is segíthetnek, sőt szükséges is segíteniük.

Lássunk első sorban ez utóbbiakat.

Egész őszinteséggel és leplezetlenül szólva, iparosaink körében a függetlenségüket első sorban biztosító szorgalmas munkát sok esetben nem észleljük: a mi pedig az egyszerű életmódot illeti, sajnosan bár, de reá kell mutatnunk,

a rövid idő óta főképp iparosaink leányai körében ijesztő módon lábrakapott fényűzésre, mely ha soká így fog tartani, számtalan családnak lesz tönkre juttatója és egy egész generációnak megrontója.

Igaz, hogy a becsülettel szerzett vagyon felett kiki tetszése szerint rendelkezhetik és ha valaki fényt üzhet, kinek mi gondja arra; de azt is meg kell gondolnunk, még pedig egész komolysággal, hogy a mi kerül ma, kérdés, a viszonyok esetleges változásával kerülni fog-e holnap? S mily keserű akkor a valóra ébredés! A ki megszokta, hogy minden kívánsága mint egy parancsszóra teljesedik: mennyire le lesz sújtva, ha a nélkülözésnek még csak árnyéka is körül veszi, míg ellenben ha egyszerű életmódhoz van hozzá szokva, a sors esetleges szeszélyei avagy csapásai ellen vértelve van az által, hogy a nélkülözni tudás gyermek korától fogva jó ismerőse, hű kísérője!

A dolgok mélyére ható szomorúan tapasztalhatja e tekintetben iparosaink körében a vizsás állapotot. Odáig jutottunk, hogy iparosaink közül a fiatal nemzedék nőül mást nem vehet el, mint szolgálati viszonyban állót; mert iparosaink leányai még a gondolatától is irtóznak, hogy iparoshoz menjenek nőül; de meg józan észszel nem is veheti el őket iparos, mivel ez kezdő ember létére anyagi viszonyai folytán nem képes leendő neijének, a leány korában megszokott kényelmet és fényűzést tönkre jutás nélkül megadni.

Ez kétségkívül nem rendes állapot, pedig senki sem foghatja reánk, hogy a dolgot nagyítjuk. — E bajon segíteni ép magok az iparosok vannak hivatva; mert ez tisztán bel- illetve családi ügyük, de mely kihatással van magára a társadalomra is. Elismerjük, hogy a haladó kor többet követel most, mint azelőtt, de nem szabad rohamosan haladnunk. — Régi igazság, hogy a természetben nincs ugrás. De mi itt valóságos ugrást látunk és bárki igazat fog adni, a ki párhuzamot von napjainkban a szülők és gyermekeik között s a mi méginkább leszűjtőbb, hogy

ezen órási különbséget nem a szellemi téren látjuk, hanem — fájdalom — a külsőségekben, a ruházat- és piperében.

Kérve kérjük magának a társadalomnak jól felfogott érdekéből az anyákat, hassanak oda teljes erővel és minden igyekezetükkel, hogy családi otthonjukban az ősi egyszerűség ismét visszatérjen!

Az iparosok körén kívül álló bajokat illetőleg általános a panasz az ipartörvény ellen, mindenütt hangzik az ipartörvény módosítását célzó óhaj. — És nincs is hiába az ipartörvény módosításának sürgetése; mert ezt lehet tekinteni egyik legfőbb mentőeszköz gyanánt, a vidéki kézműipar helyzetének jobbra fordulására néve.

Az ipartörvény revisiója, annak célszerű módosítása az iparfejlesztés érdekeinek sértése nélkül továbbra elnem halasztható. A kötelező társulás, a tanoncok gyakorlati és elméleti kiképzése, a tanoncok iskoláztatásának és az erre szervezendő iskolák fenntartási költségeinek szabatos megjelölése, a segédmunkásokra vonatkozó szigorúbb és szabatosabb intézkedések, az elsőfokú iparhatóságoknak célszerű reformja . . . e pontozatok azok, melyek az ipartörvény revisiójánál ha nem is a méltányosság, de a tiszta igazság szempontjából intézettek is el: iparosaink helyzete ezáltal kétségkívül javulni fog.

Mіндеzen kívánalmak közt első sorban említtük a kötelező ipartársulatok létesítését; mert ha minden egyes iparos társulathoz tartozik és mindegyik hozzá járul a társulat erkölcsi és anyagi erejének gyarapítására: akkor a társulatok egyetértve és egyöntetűleg szabályozhatnák a többi követelményt.

Míg egyetértő működéssel e téren célukat elérhetik, fordítsák figyelmüket arra, hogy tanoncaink kellő gyakorlati és elméleti kiképzést nyerjenek és adjanak tanoncainknak alkalmat, hogy azok a számukra felállított iparos iskolába bejárhassanak. Mert megvallva a valót, megdöbbenő ama közöny, sőt mondhatnók ellenszenv, a mit iparosaink körében ezen iskola iránt tapasztalhatunk.

„Zalamegye“ tárcája.

A VERSENYEKRŐL. *)

Humoristicus — satyricus korrajz.

Irta és szavaltta TUBOLY VICTOR a nagy-kánizsai kised-nevelő egyesület javára rendezett hangversenyen 1883. évi október hó 20-án.)

A kornak jelszava ma a verseny,
Párisban ép úgy mint Budapesten:
Mert versenyez ma az egész világ
Versenyzők is, és a pályabírák!
És a legnagyobb rész csupán azért,
Hogy nyerjen aranyat és nem babért . . .
A verseny ma csak egyben rükaság,
És fájdalom! ez a hazafiság!

Hogy lótnak, futnak cím és rang után
Lázos örültséggel egymás után!
S mint csapnak e szédelyők nagy szelet,
Kapedán a mellükre érdemjelet!
De mit használ a jel érdem nélkül!
Anygi mint az ember lélek nélkül!
S van mégis érte verseny, kapzsóság,
Csak egyért nincs: és ez a — hazafiság!

A pénz! a pénz! ez a földi bálcány
Első szerepel a versenypályán . . .
És használ ah! mégis csak az veszi:
A ki sikkaszt — és ki összeszerzi.
E verseny kétféle, — de egy a cél,
Isten és embertől egyik se fél!
Az, mert futhat, — ez mert bálcányt imád,
S mit nem ismer, az a hazafiság!

A pénz után jön a kegyradászat,
S a talpnyaló hivatal hajhászat, —
*) Mutatvány szerzőnek sajtó alá adott „Ujabb költeményei“-ből.

Ez a verseny még legjobban mégyen
Választáskor künn a vármegyéken:
Nem határoz itt tanulmány, elne
Legfelebb hogy kinek mi az elve —
És határoz a sok atyafiság!
Csak egy nem — és ez a hazafiság!

S van még verseny, ló, agár és madár
Eke, teke, vad, lövés és számár!
Steeple chase, s a sportnak számos faja
Regatta és tárgyalógók hada . . .
S van hely, a hol versenytárs a macska,
Sőt a nő is férjével, ha — csacska!
Már ugy persze a nyelvével kiált . . .
S messze marad itt a hazafiság!

Hátra van még a követévalasztás,
Melyen gyakran történik futtatás.
De fő dolog, hogy legyen jó barát,
Üres fejed, s tekintélyes orrod . . .
S pártold, legyen bármiféle kormány!
Biztos követ lehetsz ilyen formán!
És a mellett haladhat, mint a rák
Honszeretet és a hazafiság!

Az akadály verseny mégis a bál!
Hol sok mama mint carrier úgy áll.
Repül a schopp! utánna férjfiad!
S a célnél az első legboldogabb!
Kíváncsi hogyha házasság a vége:
Lépnek ekkor még csak versenytérre.
Van mászat és elől hátul vigaszt!
Egy csak egy nincs! s ez a hazafiság.

Mit szóljak a kiállításokhoz
Hová most az egész világ futkos?!
A versenynek ez oly mániája,
Hol minden a kitüntetés várja

Nehéz is ott a sok fényt kiállni,
S közel nézve az egész csak tálni!
Mert nincs ma már sehol valódiság,
S még kevesebb a jó hazafiság!

Ámde, hogyha oly versenyre kelnek,
Hol zene, lant, szép ajk énekelnek:
Hol a hangverseny meloditja
A szívet és a lelket átjárja:
Itt van, itt csak Apollo, s a muzsák!
A versenyzőt itt megkoszorúzzák,
S jótékonny cél hozzá olyan virág
Melyből fakad, s él a hazafiság!

A várakozás.

— Rajz. —

Relle Iván-tól.

— Ismerik kegyetek Arankát?
— Ugy-e nem?! No majd bemutatom, s aztán elmondom, mint járta meg a kedves kicsike a várakozással. Lépjünk be bouloirjába.

Éppen a kereveten ül, s merengő nagy kék szemait a táviratra szegezi, pedig már kívülről is el tudná mondani, mi van arra az összegyűrt papíros darabra írva. „Este kilenc órakor otthon lesz — Auréld.“

Hogy örül e szavaknak. Igen, igen estére itthon lesz az ő kedves férjcskéje. Látni fogja ismét a hosszú távollét után; megölelheti, megcsókolhatja. Megkérdezheti tőle, hogy esuklott-e sokat. Mert hisz ő mindig csak rá gondolt. Elmondhatja neki, hogy a papagály tegnap egész nap kiabált; mindjárt gondolta ő, hogy ez az egyetlen, cukros, aranyos Aurelka megérkezését jelenti.

Mégis csak borzasztó emberek azok a férfiak! Előbbre valónak tartják a kereskedést a szerelemnél! Oh az az üzlet! De hát miért is van kereskedés a vi-

Míg az ugynevezett vasárnapi iskola volt, folyton azt hallottuk, hogy a tanoncok nem akarnak menni iskolába, elesavarogják az iskolát. — Mióta azonban a város tetemes áldozattal az iparos tanoncok tanítását rendszeresítette: alkalmunk volt meggyőződést szerezhetni arról, hogy a tanoncok szívesen elménnek iskolába, ott kellő figyelmet tanúsítanak; öröm látható arcukon, hogy némi ismeretekre tehetnek szert. Sajnos azonban, hogy iparosaink közül sokan oly szükkeblűek, hogy tanoncaikat az iskolába járástól egyenesen elvonják, okul adva, hogy otthon szükség van rájuk.

Ez ellenvetést csakugyan nem értjük, tudva, hogy a tanítás este 7—9-ig tartatik hetenként háromszor. Hisz maga az iptörtvény megszabja a munkaidőt a tanoncokra nézve. Az iptörtvényről szóló 1872. évi VIII. t. cikk 44 §-a szerint a tanonc 12 órai munkára kötelezhető, beleértve az iskolában töltött időt. Hogy pedig kötelessége az iskolába bejárni, e részben intézkedik ugyanazon törvény 42 §-a.

Valóban sajnálatra méltó állapot, midőn maga az iparos akarja utját állni annak, hogy az iparos osztály ne művelődjék. Inkább ellenkezőleg örülnie kellene azon, hogy módot nyújthatnak tanoncaiknak szellemi tehetségeik részbeni fejlesztésére; tudva, hogy ez által tanoncaiknak csak jobban hasznát vehetik. Az volna a legnagyobb szegény, ha a felsőbb hatóság kényszer alkalmazásával köteleznék őket, tanoncaiknak pontos iskolába küldésére!

Sorainkat jóakarát vezérelte. Szívleljék meg szavainkat iparos polgártársaink, s a ki találya érzi magát, igyekezzék a létező bajt elhárítani! Boldognak fogjuk magunkat érezni, ha felszólalásunk vizsgálgra talál és a kívánt célt általa elérhetjük. A baj nyakunkra nőtt. Nincs idő a halogatásra!

Zala-Egerszeg 1883. október 25

Nem valószínű, hogy napjainkban még találkoznék valaki, a ki a tűzkár elleni biztosítás üdvös voltát el nem ismerné ebben.

Azonban a ki azon szerencsétlenségben részesült, hogy a biztosítási intézménnyel a gyakorlatban megismerkedni kénytelen volt, — az szomorúan tapasztalhatta, miként a hosszú idő és sok huza-vona után nagy nehezen kieszközölt kártalanítás nem sokkal több, mint a vesztett fejszék — körülményekhez képest vastagabb vagy vékonyabb — ujjal!

E lapok hasábjain bőven megvitattott már a Háczy Kálmán úr által megpendített s a gazdasági egyesület által életbeléptetendő megyei általános biztosítás eszméje.

Vajha életbe lépne ezen nem ujerészkeletési célra alakulandó intézmény minél előbb! Hogy ne kellene a biztosítási kívánó közönségnek a létező temérdek biztosítási intézet közül tapogatódzva valóságos kockázattal válogatni és ne kellene a szegény károsultaknak a megtörtént szerencsétlenség után hónapokig a kártalanítási összegért várakoznia, lótni-futni és végre is a biztosítási intézet által emek önkénye szerint mintegy kegyelemből oda vetett alamszanaszerű kártalanítással megelégednie, avagy költséges, sok ideig tartó és kétes eredményű per útján követelésének érvényesítését megkísérlnie!

lagon? Ha nem volna, Aurélkájának nem kellett volna kiszakítania magát az ölelő karok közül, csak azért, hogy Bordeauxba menjen bort vásárolni.

Reggeli tíz óra.

Hogy üzze el az egész nap unalmát? Mit csináljon? Igen, igen, tudja már! Először is megparancsolja, hogy estére mákos metélt legyen, mert azt Aurél nagyon szereti. Elő fogja készíteni Aurél háló köntösét, s megparancsolja, hogy kilenc órára jól befűtsenek, mert Aurél nagy utról jön. Ha mindez meglesz, felhozatja a meleg házból a virágokat, feldíszített Aurél szobáját. Aztán elkoboz minden üzleti levelet, könyvet, újságot, tudósítást, mert Aurél nagyon pontos kereskedő, még megtenné, hogy estére neki ülne és végig olvasná valamennyit. S ha aztán így mindent elvégez, felöltözik, ráveszi török pongyoláját, melyet Auréltól kapott ajándékba, aztán megfésülteti magát a la chinoise, mert tudja, hogy így tetszik ő Aurélnak legjobban. Csak most veszi észre, hogy estig még mennyi végezni valója van, no hisz így majd csak elmúlik az idő.

Lázás izgatottsággal lát minden után. Sietségében feldönti az illatszerezet üveget. Nem tesz semmit. Legalább jószagu lesz a szoba. Folytonosan az órára irányozza szemét, s nem győz csodálkozni, hogy mily lassan múlik az idő. Minden perc végtelenségbe nyúlik.

Elvégzi dolgait. Már be is táloztak, de ő a boldogságtól sem enni, sem inni nem tud.

Az ebédnek vége.

Mit csináljon most már? Ah igen itt vannak a mai lapok. Mit irnak azok a csúf újságírók?! Olvassuk el. A vezéreiket, közigazdaságot, fővárosi ügyeket és országgyűlést átugorja. Nem érdekli a tárca és a hirtargonca, sőt még a költenényt sem olvassa el, pedig kedvencétől Titányfó Lacitól való. Csak a „vasúti menetrend“-en akad meg a szeme. Meggyőződik, hogy a vonat csakugyan kilenc órákor érkezik meg. Csak valami baj ne történjék.

Délután három óra.

Fel kell tennünk, hogy az említett megyei biztosító intézetet kezelő gazdasági egyesület méltányosabban és pontosabban fogna eljárni, mint a jelenlegi hangzatos cégi és programmú biztosítási intézeteknek nevezett nyereszkező vállalatok.

Állításaink igazolásul szolgáljanak a következők.

A zalaegerszegi járás egyik virágzó községében Szepetken t. é. augusztus 29-én történt tüzeset alkalmával leégett 45 lakóház és több gazdasági épület.

Ezek közül biztosítva volt:

a Magyar általános biztosító társulatnál 6

a Triestói Axienda címűnél 6

a „Szlávia“ címűnél 16

A magyar általános biztosító társulat a tüzeset után 4—5 hét alatt kifizette a kártalanítási összegeket — a rendes levonásokkal — mind a hat károsultnak.

Az „Axienda“ mai napig sem fizetett semmit, de a nyugták már ki vannak aláírás végett küldve s tán 8—10 nap alatt a fizetés megtörténik.

E társulatnál azonban már nemcsak a túlságos késedelem eshetik megrovás alá, hanem még a felette nagy %-nyi levonás is, melynek példájául csak azon egy esetet hozzuk fel, hogy a 700 forintra becsült és biztosított épületek legrégebb kártalanítását csak 327 frt 18 kr. állapították meg.

A „Szlávia“ felügyelője a kár felvétele végett legelső jelent meg a községben; de azóta nem mutatta magát! — A szegény károsultak részéről már háromszor lett megkeresve a társulat, — de még csak választ sem nyújtottak! Ezen felül a kárfelvétele alkalmával itt járt felügyelő mind magához vette a biztosítási körtételeket a nélkül, hogy térítvényt adott volna rájuk és így most a szegény károsultak még pert sem képesek indítani, nem lévén kezükben semmi bizonyíték, melyvel követelésüket támogathatnák.

Valóban nem ártana, ha erélyességéről ismert alispánunk kissé megvizsgálná és intézkedése tárgyává tenné ezen ügyet . . . a szerencsétlenek áldása kísérelé lépteit.

Egyébként azt tanácsolnók szepetki polgártársainknak, hogy forduljanak meelőbb a bírósághoz, melynek joga és kötelessége panasztétel esetén az ily szélhámosok ellen kiméletlenül eljárni!

Ugyanezen „Szlávia“ biztosító társulat mai napig sem fizette ki a kártalanítási összegeket. Bezeréd zalaegerszegi járásbeli községben sem, a hol szintén t. évi augusztus hó 29-én volt tűz.

Azt hisszük, az elsoroltak eléggé szomorú világításban tüntetik fel egyrészt a szegény károsultak helyzetét, kik előtt egész borzasztóságban áll a tél inségével s hajléktalan nyomorával, más részről pedig a biztosító intézetek büntetésre s megvetésre méltó lelketlenségét; — ez okból tartózkodunk a kérdésnek ez utóbbi irányban további fejtegetésétől, csak azt kívánjuk még az olvasó közönség tudomására juttatni, hogy mennyiben részesültek a károsultak egyesek jótékonyaságából némi segélyben.

Azt, hogy a megyei alispán úr által oly szép szavakkal megindított közgyűlés mily eredményvel folyik, nem tudjuk, de hisszük, hogy a járási szolgabíró urak mindent el fognak követni arra, mikép gazdag és szegény tehetségéhez képest áldozzék honfirtása nyomorának enyhítésére.

A szepetki károsultaknak az ollári uradalom részéről következő segély nyújtatott:

Minden egyes károsultnak egy szekér szalma, — és ha nem bírt az uradalomtól feles rétet — egy hold tarló lóher, ha pedig bírt rétet, annak egész termése — megfélemlés nélkül: őszi vetésre kölesönkép kiosztatott a jövő októberben kamat nélkül vissza fizetendő 91 mérő buza és 137 mérő rozs; építkezéshez adatott 120,000 faltégla és 60 ezer eszeépzsindely a kiállítási áron, vagyis mindegyiknek ezere 3 frittal olcsóbban a folyó árnál; a téglá és zsindely ára 4 hó alatt fizethető kamat nélkül: épületfája az uradalomnak nem lévén, kisebb épületekre

A szobaleány már midőn újdonsult mende-mondát feltállalt. Elmondta, hogy a háromszáz kiló súlyú delnő megérkezett és a vásártéren tíz garasért mutogatgatja vaskos bajját. Tiszta Kálmán legközelebb újruhát csináltat. A muszák betörnek Magyarországra és magukkal visznek minden szép leányt. Gambettát egy tüzes szem pár gyilkolta meg. A képviselőház tíz új adótörvényt szavazott meg stb., stb. De a nagyságos asszonyt még ez sem érdekli.

Mit csináljon egész délután?

Eszébe jut, hogy a papucs, melylyel férjeeskéjét nevenapján akarja meglepni (kedvenc ajándéka a menyecskeknek) még nem kész. Lássunk tehát hozzá! A munka szórakoztat. Dolgozni kezd. Már öltött is egyet, de furcsa, a fehér fonál pirossá lett. Nem csuda, ónagsága az újjába szurt. Oh csak veszélyes ne legyen! Pedig a minap olvasta, hogy egy varrónő ebbe halt bele, mert esontszút kapott. Jaj csak most meg ne haljon, csak ma ne, csak legalább addig ne, míg Aurél itthon nem lesz. Csak egy kicsit láthassa, csak egy picit huzhassa meg azt a torzomorz bajuszát, csak még egyszer mondhassa meg neki, hogy mennyire szereti. . . . Aztán nem bánja, történjék akármi.

— Ki megy el orvosért?

— „Megyek én, megyek én, két perc elegendő“ —

— „Aggódó szívemnek két egész esztendő“. Siessen.

Klára sietett is. Az orvos úr még előbb érkezett meg mint a szobaleány. Nem csuda. Ezt olyan helyre küldték, a hol csinos inas szokta kinyitni az ajtót, azt pedig szép asszonyhoz hívták.

— Csokolom a szép kis kacsójt!

— Ne bántsa kérem, mert az újjam fáj.

Az orvos úr aztán megvizsgálja Arankát. Bekötözi a sebet. De mindez nem adott a várakozó menyecskeknek annyi boldogságot, mint az, hogy volt valaki közelében, a kinek bizalmasan elmondhatta, hogy milyen boldog ő, hisz Aurélna estére megérkezik.

használható rag és gyengébb épületfa a vágások ritkításánál becsáron adatik napszám fejében.

Nem vélünk csalódni, ha azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy az ollári uradalom tulajdonosa Feszteti Tassiló gróf úr ó méltósága ezen jótékony intézkedést az uradalmi számtartó Sövegjártó Lajos úr előterjesztése következtében rendelte el. Aldja meg a nemes gróft és jószívi tisztjét a Mindenható és jutalmazza meg őket öntudatuk.

Végül ismételve azon nézetünket nyilváníjuk, hogy jól fontolják meg biztosítási kívánó polgártársaink; melyik társulatra bizzák vagyonukat s ne engedjék magukat elámitani a hangzatos címek, olcsóságot vagy leengedéseket kürtölő hirdetésekkel és lelketlen ügynökök által; hogy továbbá felette kívánatos volna, ha a kormány esetleg a törvényhozás már egyszer intézkedési körébe vonná a biztosító társulatok ügyelmeit s akár rendeleti, akár törvényhozási uton körmükre koppintana a „Szlávia“ féle szélhámosoknak; hogy végre úgy a községek, mint a jóraváló biztosító társulatok (mert hála Istennek akad ám ilyen isisaját jól felfogott érdekükből akkor eselekesznek helyesen, ha tüzoltó csapatokat szerveznek, illetve a tüzoltó intézményt anyagilag és erkölcsileg pártolják).

Oly népes és vagyonos községben mint Szepetk, már rég kellene önkéntes tüzoltó-egyletnek lennie!

Reméljük, hogy a mostani szerencsétlenségben okalva, habár a multra nézve későn is, de a jövőre még mindig elég jókor, meelőbb szervezendők a tüzoltó csapatot. Úgy legyen!

— 6 —

Felhivas.

az összes magyarországi közművelődési egyesületekhez.

A közművelődés legújabb kori fejlődése mindinkább előtérbe állítván s mind nagyobb jelentőségre emelvé a népszerű felolvasásokat és előadásokat, a magyar írók és művészek társasága t. é. február hó 28-án értekezletet tartott ez ügyben s ez alkalommal elhatározta, hogy a közművelődés e tényezőjének terjesztését és célszerű irányban fejlesztését feladatai körébe vonja s e végből a célra vezető kezdeményező lépéseket haldéktalanul meg is tette. Midőn ezen megállapodásból kifolyólag a kiküldött előkészítő bizottság munkáját határozottá emelve, a nevezett kör megbízásából és nevében felhívásunkkal Magyarország összes közművelődési egyesületeihez fordulunk, úgy hisszük, hogy álláspontunk megértésére és indokolására nem kell bő magyarázatokba bocsátkoznunk. A nyilvános felolvasásoknak Európaszerte elismert fontosságát, — mely Német-, Francia- és Angolországban azoknak különösen az egyesületek körében történt rendszeresítésében és szervezésében nyilvánult, — minálunk Magyarországon még fokozza az, hogy bennök a nemzeti szellemű és nemzeti nyelvű művelődésnek a műveltebb osztályokban és a felnőttek körében is hatékony eszközeit biztosíthatjuk magunknak. Leginkább emek tulajdonítható azoknak már eddig is észlelt gyors elterjedése s kedveltsége, mely mellett azonban tagadhatatlan, hogy e téren még távolról sem értük utól a külföld, különösen az előbb nevezett országok példáját, hogy az erre különösen hívatott egyletek még nem éjtették teljesen hatalmukba a közművelődés e tényezőjét, hogy a nyilvános felolvasások tekintetében még némely hagyományos előtétel és felszég fellogás elszalata a jövő feladata, s hogy különösen az élénk szellemi közlekedés és kölcsönhatás, úgy az egyes egyesületek, mint a vidék és főváros szellemi élete között, mely egyedül lenne képes az e téren kiválóan nyilvánuló erőszponosítás nyomasztó hatását enyhíteni és a vidéken életerős szellemi központot teremteni, — még majdnem teljesen hiányzik.

Főleg ezen szempontok indítják az írók és művészek társaságát arra, hogy a mutatkozó hiányok megszüntetésére s a közművelődés e terén élénkebb és pezsgőbb élet felkeltésére inmen a központból tegyen kezdé.

E közben mulik az idő. Az orvos úr is elmegy. A kocsis is kirohogott már az állomásra. Aranka maga is kiment volna, ha nem esik vala oly eszevesztettül az a csúnya eső, ha nem kellene attól tartania, hogy Aurél megharagszik.

Kocsizörgés. . . . Igen. . . . De a koci elrohog az ablak előtt. Keserű csalódás. Újra várakozni kell. De most már csakugyan az igazi jön. Ismeri a lovak kopogását, a koci díbörgését. . . . Csakugyan nem csalódott. A koci befordult a kapun. De a lépcsőn csak az inas sietett fel.

— Hol az urad?! — Kiált rá Aranka megrémülve.

— A vasuton. A vonat csak egy óra múlva fog megérkezni. Megkésétt Pozsonynál.

Aranka most már majd elájul. Még egy óra! Istenem, meddig tart már ez a hosszú várakozás! Ideoda fut ló. Könnyek jönnek szeméiben. Keresi a zsebkendőjét, hogy letörölhesse. De hol a zsebkendő? „Keresni a Klára, de nem akad rája.“ Nem is akadhat, hisz uróje kezében tartja.

Még a lovaktól való félelmét is leküzdi. Lemegy az istállóba. Biztatja a kocsist, hogy fogjon már. Pedig még megvedorája sincs, hogy kifogott.

Jósi a fejét esőválja, de engedelmeskedik. Csak úgy magában szítja az asszonyi „kaumányt“, mely nincs figyelemmel a szegény lovak iránt. Persze, ha a nagyságos úr itthon volna.

Az idő mulik. . . . Tizedfél óra. . . . Sőt már el is mult. Semmi nesz. Ugyan mi történhetett? Rémképeket lát maga előtt. Hallja a vonatok összeütközését, látja Aurél véres fejét, a koponyáján tátongó mély sebet. Br! . . . de mi ez? . . . Mintha esengettek volna. Csakugyan. Esengettek. Igen, igen, de hogy van, hogy a koci nem jött. Bizonyosan nem talált rá Aurél, s így kénytelen volt ebben a szakadó esőben gyalog hazajönni. Nem tudja megállni, kezébe kapja a kapukulesot, maga fog ajtót nyitni. Oly gyorsan szalad le, hogy a eseléd nem képes követni a lámpával.

a szöveteiket által esetleg elért többlet után pedig 10 %-ot fizetnek a szöveteiket közvetítésekért.

Izákosság áldozata. Lázár József keszthelyi lakos, 40 éves nős, családos szatócs kereskedő f. hó 9-én déli 12 órakor, midőn Holzer keszthelyi papucsi vendéglős kocsmájából ittas állapotban az utcára ment, összerogyott és mire segély érkezett, már meghalt. A megéjtett vizsgálóból kitént, hogy az elhalt izsakos ember volt s az elhalálozás napján is tetemes szeszest italt fogyasztott el és szélhűtés folytán érte a rögtön halál.

Árokba eset. Deák Ferenc és Csencsits Katalin kútfői lakosok 21 éves Jóska gyermekük f. hó 17-én délután 3 óra tájban a szobából kimenő, a forrásvíz levezetésére szolgáló árokba bele esett és — mire a szülők észrevették — ott lelte halálát.

Közgazdaság.

Felhívás a hazai gyümölcsstermelőkhöz.

Az országos m. gazdasági egyesület már az elmúlt évben egy gyümölcs-mintacsarnokot létesített azon célból, hogy eladásra szánt gyümölcs mutatványok kiállítását által a nemes gyümölcsöt a budapesti és más fogyasztó közönséggel megismertesse, s ez által a termelő és fogyasztó között közvetlen összeköttetést létesít.

Ma, midőn az országnak bő gyümölcstermése van, a gyümölcsminta s annak intézménye kétszeresen szükséges, mert tudva lévő körülmény az, hogy Budapest nemes gyümölcs szükségletét eddig nagyrészt a külföld fedezte, s jelen évi bő termésünkkel végre meg kell tennünk a kísérletet arra, hogy az ország fővárosában a hazai gyümölcseket az idegent kiszorítsuk. Hogy azonban ezt sikerrel tehesük, figyelmeztetnünk kell hazai termelőinket két körülményre: 1-ször a kellő csomagolásra, 2-ször és különösen arra, hogy csakis a mutatványoknak megfelelő árut küldjenek be. A fővárosi gyümölcskereskedők azért fordultak főleg a külföldhöz, mert onnan jól csomagolva és a mutatványoknak megfelelő árut kaptak, ellenben tele van panaszokkal a magyar termelők ellen, kik sem a csomagolásra nem ügyelnek kellően, sem arra, hogy a mutatványoknak megfelelő gyümölcsöt küldjék. Hogy tehát a fővárosi gyümölcskereskedők e méltányos panaszát a jövőben alappal ne bírjon, szükségesnek tartjuk a termelő közönséget először a csomagolásra nézve figyelmeztetni és felhívni figyelmét arra, hogy sértetlenül az alma, körte és más gyümölcs-félék kosarakban (ez előnyösebb) vagy ládáknak úgy szállíthatók, hogy ha a gyümölcs lehetőleg helyéből ne mozdulhasson. Akár papírosba (sokan által tartják legjobbnak), akár finom sajtuba vagy polvába történjék e csomagolás, ezen elvet soha sem szabad szem elől tévesztetni.

Egy másik fontos követelmény a szállításnál még az is, hogy a gyümölcs folyton keringő levegővel bírjon, s azért is, ha a ládáknak történik, — oldalai több helyen kifurandók, — hogy az így támadt nyílásokon a levegő szabadon járhasa át a gyümölcsöt.

A téli gyümölcs évad már kezdetét vévén, a minta-csarnok is elkezdendő működését, s azért a szabályzatból fölmentjük a következő pontokat. Az eladásra szánt gyümölcshöz 1—1½ kilogramnyi mutatvány küldendő be az országos gazdasági egyesülethez.

A termelés helye, a vasutóli távolság, ugyancsak az eladásra szánt mennyiség megnevezendő. A beküldő tartozik a darabonkénti vagy métermázsánkénti árat megnevezni, úgy az eladás helyén, mint loco Budapest. Ha azonban az árra nézve tájékozva nincsen, akkor a mintacsarnok kezelésére részéről az esetleg történt kinalatok az eladóval közöltetni fognak.

Az orsz. gazd. egyesület elnöksége.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

Hirdetmény.

Nemes-Apátii község képviselő testületének határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az alsó-nemes-apátii koresmai haszonvételek építletekkel együtt

f. évi november 11-én d. u. 2 órakor

Nemes-Apátiban a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen 1884. ápril 24-től 1887. ápril 24-ig, vagyis három egymás utáni évre haszonbérbe kiadtnak; az árverési feltételek az árverés megkezdése előtt felolvastatni fognak, addig is a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Nemes-Apátii 1883. október 24.

Illés Lőrinc
kijz. megbízott.

112. 2—1.

4950 sz.

k. ü. 1883.

Árlejtési hirdetmény.

A zala-egerszegi központi fogházhoz 1884. évben szükségelendő mintegy 200—250 kilogr. petroleum, ugyanannyi repce olaj és mintegy 250—300 kgr. mosó szappan; továbbá mintegy

80 mm. ágyba való zsupp-szalma szállítása

f. 1883. évi november 12-én d. e. 10

órákor a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben, nyilvános árlejtés útján ki fog adatni.

Mire vállalkozni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy a feltételek nevezett hivatalnál naponként megtekinthetők, s hogy úgy a netáni írásbeli zárt ajánlatokhoz az ágysszalma nézve 20 frt, a többire nézve 40 frt óvadékképpen melléklendő, valamint a szóbeli árlejtés megkezdése előtt ugyan oly összeg leteendő.

Zala-Egerszeg 1883. október 19-én.

Remete Sándor

110. 3—1.

kir. alügyész.

Stein Samu
aranyműves Budapesten
Király utca 53 sz. Akácfa-utca szögletén
ajánlja
óra, arany és ezüstmű
r a k t á r á t.
Mindennemű javítások a legjutányosabb áron elkészítetnek.
Minden országos vásár alkalmával pár napig Zala-Egerszegben tartozkodik.
5. 9—6.

Elért gyógyhatások,

melyek a csudával határosak, melyeket a Hoff János-féle maláta-gyógytápláló-präparátumok eredményeztek, amit egész Európában 400 nyilvános gyógyintézetnél több hivatalosan bizonyított.

Legkínosabb keltek, legveszedelmesebb tüdő- és gyomorhajok megletek gyógyítva az első Hoff János-féle maláta-gyógytápláló-präparátumok által. (A meggyógyultak saját szavai.)

Hoff Jánosnak

a valódi maláta-gyógytápláló-präparátumok egyedüli feltalálójának és készítőjének, a legtöbb európai hatalmak udvari szülőtőjének, és kir. tanácsosának, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának, a porosz és német rendek lovagjának és Hoff János-féle maláta-präparátumok egyedüli gyártójának. Bécsben. Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2 sz. Iroda és gyári raktárhelyiség: Graben, Bräunerstrasse, 8 sz.

Legújabb nyilvános gyógytudósítás és köszönetnyilvánítás.

Tekintetes uram! Aprilis óta igen nagymérvű torok-gégékatarusban szenvedtem, minden, az orvosok által ajánlott szerek eredménytelenül voltak. Oly rekedt voltam, hogy egy szót sem tudtam hangosan beszélni, erős köhögési rohamban szenvedtem, semmi étvágyam sem volt, nem tudtam aludni, folyton soványodtam és erőim fogytak; végre egy helybeli lapban figyelmessé lettem az ön gyógytudósítására (torok-gégékatarus); habár nem vagyok barátja a lapokban való hirdetéseknek, végre mégis elhatároztam magamat és rendelést tettem önnek itteni raktárában maláta-kivonat-egészség söréből és maláta-cukorkából és ki nyilvánítottam, hogy Isten segítségével és az ön kitűnő gyógyhatású szerek által most jelentékenyen jobban érzem magamat. Sokkal jobban érzem magamat, észrevehetőleg erősbodtam, kitűnő étvágyam van, nyugodtan alszom és dolgaimat ép oly rendszeresen végezhetem, mint az előtt. A mindenható Isten áldja meg tekintetes urat és sokáig éltesse a szenvedő emberiség javára. Még egyszer kifejezem legforróbb köszönetemet az ön kitűnő hatású gyógytudósításáért. Kérem, szíveskedjek számomra küldeni ismét 58 palackkal maláta-gyógyegészség söréből, 5 doboz maláta-cukrot, 10 kilo gyógyhatású csokoládét, 5 palack koncentrált maláta-kivonatot. —
Kitűnő tisztelettel lekötelezettje

Pozsony, 1-82, december 2-án

Kerner Antonia
kapitány leánya.

Katona-kórházak főorvosainak hivatalos gyógyjelentése.

Cs. és kir. 28 számú Helyőrségi kórház Agramban. Hoff János maláta-kivonatú egészség-sör és maláta-egészségi csokoládéja kitűnő hatásának nyilvánult lábbadozó betegeknek, továbbá katarus, nehéz légzési bajban szenvedőknek legkínosabb erősítő és gyógyító szer. **Dr. Kaiser** törzs és kórházi orvos. **Dr. Ischütz** főorvosorvos

A valódi Hoff János-féle maláta-kivonatú egészség sör ára: 13 palack 6 frt 06 kr., 28 palack 12 frt 68 kr., 58 palack 25 frt 48 kr. 13 palacktól fölfelé házhoz ingyen szállítatik. Bécsből szállítva: 13 palack 7 frt 26 kr., 28 palack 14 frt 60 kr., 58 palack 29 frt 10 kr., negyed kilo maláta csokoládé 1. 2 frt 40 kr., II. 1 frt 60 kr., III. 1 frt. Nagyobb megrendelésnél árleengedés. Maláta-cukor 1 doboz 60 kr. (fél és negyed doboz is kapható), 2 frt áron alul nem küldetik. Az első, valódi hamisítatlan Hoff János-féle maláta-cukor kek papírban van. Vételnél csak ilyen kell kérni.

Kapható: Zala-Egerszegben Hollósy József gyógyszerüzében, valamint Hubinsky Adolf és Weisz Jónás unokáncsese kereskedésében. 96. 12—8.

2 frt 93 kr.

Csak férfiak számára.

1 táveső mint óra függelék nagytű üveggel, mulatató és érdekes.

12 darab fénykép, egyesek és kettősek, érdekes női arcképek visít kártya alakban.

6 db. La ferme cigarette használható tartalommal.

Egy carton tartalmazza egy pillantás a magasba, hatalmas tréfa urak számára.

EZEN GYŰJTÉMÉNY együttvéve csak 2 frt 93 krba kerül, postán küldve 18 krral több dobozoként és postaszállítólévével.

Fő szétküldési raktár **Bécs. Rix II.**

93. 4—3.

Nyom. özv. Tahy R.-nál Zala-Egerszegben.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Czigány Imre** és neje **Balaton Anna** végrehajthatóknak **Gerencsér Péter** végrehajtást szenvedő elleni 20 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, a karácsonyfai határban fekvő, a karácsonyfai 16 sz. tjkvben Gerencsér Péter nevében álló A. I. 11—19 sorsz. alatti ingatlanra 400 frt kikiáltási árral és a karácsonyfai 64 sz. tjkvben 1 sorsz. alatt Gerencsér Péter, János és Pál nevében álló ingatlanra 160 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1883. évi december hó 10-ik napján d. e. 10 órákor a **karácsonyfai** községbírónál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 frtot és 16 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Zala-Egerszegben 1883. évi szeptember hó 7-én.

Ruzsics Imre
jegyző.

111. 1—1.

Dr. Gyömöreý Vince
elnök.

Cs. kir. szabadalmazott

egyetemes emésztő-por
Dr. GÖLIS-től.

(1875-től fogva kereskedelmi cikk. — Bejegyzett cég.)

Eddig még utol nem értett hatásra nézve az emésztés- és tisztítást terén, s a test táplálása és erősítése nézve. Ezáltal naponként kétszeri és sokáig folytatott használata mellett valódi gyógyszerre válik számos még makacs betegségekben is, mint p. o. emésztési gyengeség, mellégés, a gyomor-tulterhelés, a belek pettyhadsága, ideggyengeség, mindennemű aranyeres bajok, görvélly, gya, sápadtság, sárgaság, valamennyi idült hárbaj, rák, időszakos főfájások, férges és köcses betegségek, túlnyúlásodás, stb. Ez az egyetlen és gyökeres szer a megrogzított köszvény és mellhájban (tuberculose), Ascariáris, gyöngymóddal egy ezelőtt, mint annak használata alatt, valamint utólagosan gyógyszerül is kitűnő szolgálatot tesz. 68. 25—19.

Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr. — Egy kis doboz 80 kr. Kapható: Z.-Egerszegben Hollósy József gyógyszerüzében, valamint általában az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerüzében és fűszerkereskedésében.

A hamisítástól megmenekülésre figyelmeztetlek mindenkit, hogy a valódi egyetemes emésztő-por Dr. Gölis pecsétjével van elzárva, s minden doboz a védőbéllyel, s kivételül ily címmel van ellátva: **K. k. concess. Univ. Speisen-Pulver des dr. Gölis Wien.**

Főszállítóhely: Bécsben, Stefansplatz 6, (Zwettlthof).

Kitüntettett Bécs, Triest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle díjjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpasztilla, általánosan ismert és kitüntettett szer köhögés, rekedtség és elnyálgásodás ellen elannyira, hogy számos bel- és külföldi szak-tudós e nemben a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajczáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerüzében kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapasztillák mindenféle gyomorhajok, emésztéshány, gyomorhív, beltunyaság, görvélly, halványosság, ismétlődő főfájás ellen. Ezen pasztillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lelékzést. — Egy eredeti doboz utastással 30 kr.

Egger zuzmohövény cukorkái (lichénis carragen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óják a lé zési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivataluknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitűnő cukorkát használni. Jóságuk dacára könnyen beszerezhetők: egy doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártypapíracsokkban. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáradás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és cukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek eredeti áron kaphatók: Zala-Egerszegben Hollósy József; Nagy-Kanizsán Belus József és Práger Béla, Szombathelyen Rudolf Alajos és Simon Gyula gyógyszerüzeknél. — 30. *—22.